

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ĮSTATYMAS
DĖL EUROPOS SĄJUNGOS DIRBTINIO INTELEKTO AKTO ĮGYVENDINIMO**

2026 m. d. Nr.
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – sudaryti teisinės prielaidas tinkamai įgyvendinti Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) ir užtikrinti, kad Lietuvos Respublikos rinkai būtų pateikiamos, pradedamos naudoti ir naudojamos tik patikimos ir į žmogų orientuotos dirbtinio intelekto sistemos, atitinkančios Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimus.

2. Šis įstatymas nustato Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinančių valstybės institucijų ir įstaigų kompetenciją, skundų nagrinėjimo tvarką, tyrimų dėl galimų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) ir (arba) šio įstatymo pažeidimų (toliau – pažeidimai arba pažeidimas) atlikimo tvarką ir atsakomybę už padarytus pažeidimus.

3. Šiuo įstatymu įgyvendinamas Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktas, nurodytas šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(ES\) 2019/1020](#) dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva [2004/42/EB](#) ir reglamentai [\(EB\) Nr. 765/2008](#) ir [\(ES\) Nr. 305/2011](#), su visais pakeitimais, Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#), Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.

II SKYRIUS

**REGLAMENTĄ (ES) 2024/1689 ĮGYVENDINANČIŲ VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ IR
ĮSTAIGŲ KOMPETENCIJA IR APRIBOTOS BANDOMOSIOS DIRBTINIO INTELEKTO
REGLAMENTAVIMO APLINKOS SUKŪRIMAS IR VEIKIMAS**

**3 straipsnis. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir kitų
ministerijų kompetencija**

1. Ekonomikos ir inovacijų ministerija:

1) formuoja valstybės politiką dirbtinio intelekto sistemų naudojimo srityje ir koordinuoja jos įgyvendinimą;

2) koordinuoja Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinimą;

3) kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 70 straipsnio 2 dalyje, savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie tai, kaip galima susisiekti su šio įstatymo 5 ir 10 straipsniuose nurodytomis nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis;

4) kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 77 straipsnio 2 dalyje, savo interneto svetainėje skelbia valstybės institucijų ir įstaigų sąrašą, pateiktą šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje;

5) teikia Europos Komisijai informaciją, nurodytą Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 5 straipsnio 5 dalyje, 70 straipsnio 2 ir 6 dalyse, 99 straipsnio 2 dalyje ir 112 straipsnio 8 dalyje;

6) teikia Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms informaciją, nurodytą Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 30 straipsnio 2 dalyje, 36 straipsnio 1 dalyje ir 77 straipsnio 2 dalyje.

2. Kitos ministerijos dalyvauja formuojant valstybės politiką dirbtinio intelekto sistemų naudojimo srityje, taip pat yra atsakingos už dirbtinio intelekto sistemų naudojimo politikos formavimą joms priskirtose veiklos srityse.

4 straipsnis. Nacionalinės akreditacijos įstaigos kompetencija

Nacionalinė akreditacijos įstaiga atlieka Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 28 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitikties vertinimo įstaigų vertinimo ir stebėsenos procedūras, vadovaudamasi Reglamentu [\(ES\) 2024/1689](#), Atitikties vertinimo įstatymu ir kitais atitikties vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais.

5 straipsnis. Valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinančios institucijos kompetencija

Pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 70 straipsnio 1 dalį nacionalinė kompetentinga institucija – notifikuojančioji institucija – yra Valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinanti institucija, nurodyta Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo 13 straipsnyje (toliau – valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinanti institucija), kuri:

1) atlieka Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 28 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitikties vertinimo įstaigų paskyrimo ir notifikavimo procedūras, vadovaudamasi Reglamentu [\(ES\) 2024/1689](#), Atitikties vertinimo įstatymu ir kitais atitikties vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais;

2) teikia konsultacijas ir kitą metodinę pagalbą veiklos vykdytojams, išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, dėl Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymosi prieš pateikiant rinkai ar pradėdant naudoti dirbtinio intelekto sistemas;

3) organizuoja dirbtinio intelekto raštingumo didinimo veiklas, skirtas veiklos vykdytojams, išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas;

4) kaip nustatyta Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 57 straipsnio 16 dalyje, rengia ir teikia Europos Komisijai apribotos bandomosios dirbtinio intelekto reglamentavimo aplinkos įgyvendinimo ataskaitas, skelbia šias ataskaitas ar jų santraukas savo interneto svetainėje per 3 darbo dienas nuo jų parengimo;

5) atlieka šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytas funkcijas.

6 straipsnis. Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros kompetencija

Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra:

1) teikia konsultacijas ir kitą metodinę pagalbą veiklos vykdytojams, kurie yra valstybės institucijos ir įstaigos arba savivaldybių institucijos ir įstaigos, kurioms taikomas Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas, dėl Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymosi prieš pateikiant rinkai, pradėdant naudoti ir (arba) naudojant dirbtinio intelekto sistemas;

2) organizuoja dirbtinio intelekto raštingumo didinimo veiklas, skirtas veiklos vykdytojams, kurie yra valstybės institucijos ir įstaigos arba savivaldybių institucijos ir įstaigos, kurioms taikomas Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas;

3) atlieka šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytas funkcijas.

7 straipsnis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos kompetencija

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija:

1) atlieka notifikuotosios įstaigos funkcijas pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 43 straipsnio 1 dalį, kai Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 1 dalyje nurodytą didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemą ketinama naudoti teisėsaugos, imigracijos arba prieglobsčio institucijose, vadovaudamasi Reglamentu [\(ES\) 2024/1689](#), Atitikties vertinimo įstatymu ir kitais atitikties vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais;

2) teikia konsultacijas kitoms šiame įstatyme nurodytoms Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms dėl asmens duomenų ir privatumo apsaugos įgyvendinant Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) nuostatas;

3) atlieka šio įstatymo 10 ir 12 straipsniuose nustatytas funkcijas.

8 straipsnis. Valstybės duomenų agentūros kompetencija

Valstybės duomenų agentūra:

1) teikia konsultacijas kitoms šiame įstatyme nurodytoms Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms dėl didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemose naudojamų duomenų rinkinių valdymo ir kokybės užtikrinimo įgyvendinant Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) nuostatas;

2) atlieka šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytas funkcijas.

9 straipsnis. Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie Krašto apsaugos ministerijos kompetencija

Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos:

1) teikia konsultacijas kitoms šiame įstatyme nurodytoms Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms dėl Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#) nustatytų kibernetinio saugumo reikalavimų įgyvendinimo;

2) atlieka šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytas funkcijas.

10 straipsnis. Rinkos priežiūros institucijos ir jų kompetencija

1. Pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 70 straipsnio 1 dalį nacionalinės kompetentingos institucijos – rinkos priežiūros institucijos – yra šios:

1) didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, susijusių su gaminiais, kuriems taikomi Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) I priedo A skirsnyje nurodyti ES derinamieji teisės aktai:

a) Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba – gaminių, kuriems taikomas Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) I priedo A skirsnio 6 dalyje nurodytas ES derinamasis teisės aktas;

b) Lietuvos transporto saugos administracija – gaminių, kuriems taikomas Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) I priedo A skirsnio 3 dalyje nurodytas ES derinamasis teisės aktas;

c) Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos – gaminių, kuriems taikomi Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) I priedo A skirsnio 11 ir 12 dalyse nurodyti ES derinamieji teisės aktai;

d) Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – gaminių, kuriems taikomi Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) I priedo A skirsnio 1, 4 ir 8 dalyse nurodyti ES derinamieji teisės aktai;

e) Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba – gaminių, kuriems taikomi Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) I priedo A skirsnio 1, 2, 5, 7, 9 ir 10 dalyse nurodyti ES derinamieji teisės aktai;

2) didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priede:

a) Lietuvos bankas – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 5 dalies b ir c punktuose, kai jos naudojamos finansų rinkos dalyvių, kuriuos Lietuvos bankas prižiūri pagal jo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytą kompetenciją, finansinėms ir draudimo paslaugoms teikti;

b) Lietuvos transporto saugos administracija – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 2 dalyje, kai jos naudojamos kaip saugos komponentai užtikrinant kelių eismo valdymą ir veikimą;

c) Nacionalinė švietimo agentūra – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 3 dalyje, kai jos naudojamos švietimo ir profesinio mokymo įstaigose, išskyrus aukštąsias mokyklas;

d) Ryšių reguliavimo tarnyba – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 2 dalyje, kai jos naudojamos kaip saugos komponentai užtikrinant ypatingos svarbos skaitmeninės infrastruktūros valdymą ir veikimą;

e) Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 5 dalies a punkte, kai jos naudojamos socialinių paslaugų ir socialinių išmokų srityse;

f) Studijų kokybės vertinimo centras – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 3 dalyje, kai jos naudojamos aukštosiose mokyklose;

g) Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 4 dalyje;

h) Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 1 dalyje, 5 dalies d punkte ir 6–8 dalyse;

i) Valstybinė energetikos reguliavimo taryba – didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priedo 2 dalyje, kai jos naudojamos kaip saugos komponentai užtikrinant vandens, dujų, šilumos ir elektros energijos tiekimo valdymą ir veikimą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos rinkos priežiūros institucijos, užtikrinamos Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymąsi pagal jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatytą kompetenciją ir naudodamosi Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#), Reglamente [\(ES\) 2019/1020](#), šiame įstatyme ir kituose jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytais įgaliojimais, atlieka šias funkcijas:

1) vykdo rinkai pateiktų, pradėtų naudoti ar naudojamų didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų rinkos priežiūrą;

2) prižiūri Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 5 straipsnio reikalavimų laikymąsi pagal šio straipsnio 1 dalyje ir kituose jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytą kompetenciją;

3) teikia konsultacijas ir kitą metodinę pagalbą veiklos vykdytojams dėl didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų rinkos priežiūros ir Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymosi po šių sistemų pateikimo rinkai ar pradėjimo naudoti;

4) teikia Ryšių reguliavimo tarnybai su jos funkcijų, nustatytų šio straipsnio 5 dalyje, atlikimu susijusią informaciją, rengia ir (arba) teikia dokumentus, reikalingus Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#) ir šiame įstatyme nustatytoms Ryšių reguliavimo tarnybos funkcijoms atlikti;

5) teikia kitų ES ar Europos ekonominės erdvės valstybių narių (toliau – valstybės narės) rinkos priežiūros institucijoms ir tarptautinėms organizacijoms jų funkcijoms atlikti reikalingą informaciją;

6) pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 76 straipsnį atlieka bandymo realiomis sąlygomis priežiūrą;

7) atlieka šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytas funkcijas.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos rinkos priežiūros institucijos, atlikdamos joms pavestas funkcijas priskirtose veiklos srityse, turi šias teises:

1) gauti iš veiklos vykdytojų, notifikuotųjų įstaigų, valstybės institucijų ir įstaigų, taip pat kitų fizinių ir juridinių asmenų visą joms ir Europos Komisijai reikalingą su pavestų funkcijų atlikimu ir suteiktų įgaliojimų įgyvendinimu susijusią informaciją, įskaitant finansinę ir techninę (programinę) informaciją, nepaisant jos konfidencialumo. Rinkos priežiūros institucijos taip pat turi teisę kreiptis į ES institucijas ar kitų valstybių narių institucijas, prašydamos pateikti joms su jų funkcijų atlikimu susijusią reikalingą informaciją;

2) atlikti ūkio subjektų veiklos patikrinimus (toliau – patikrinimas) Viešojo administravimo įstatyme ir (arba) kituose rinkos priežiūros institucijų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka;

3) atlikti tyrimus dėl galimų pažeidimų (toliau – tyrimai arba tyrimas), vadovaujantis šio įstatymo IV skyriuje nustatyta tvarka ir (arba) kitais jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, jeigu juose nustatyti tyrimų atlikimo terminai neviršija šio įstatymo IV skyriuje nustatytų maksimalių terminų;

4) tikrinti dirbtinio intelekto sistemas, kurioms taikomas Reglamentas [\(ES\) 2024/1689](#), nuotoliniu būdu arba vietoje, naudojant technines priemones ir (arba) nuotolinės prieigos įrankius;

5) be išankstinio įspėjimo pateikti į pažeidimo padarymu įtariamo veiklos vykdytojo naudojamas patalpas, teritoriją ar transporto priemones, kur yra dokumentų ir (arba) daiktų, galimai susijusių su Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymusi. Jeigu veiklos vykdytojas nesudaro galimybės pateikti į jo naudojamas patalpas, teritoriją ar transporto priemones, kur yra dokumentų ir (arba) daiktų, galimai susijusių su Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymusi, į šiame punkte nurodytus objektus pateikti galima tik pateikus teismo nutartį dėl leidimo pateikti į veiklos vykdytojo naudojamas patalpas, teritoriją ar transporto priemones;

6) gauti žodinius ir rašytinius veiklos vykdytojų paaiškinimus, reikalauti, kad jie atvyktų į rinkos priežiūros institucijos patalpas duoti paaiškinimų;

7) paimti ne ilgesniam kaip 30 darbo dienų terminui dokumentus ir (arba) daiktus, kurie būtini ar turi įrodomosios reikšmės tiriant galimą pažeidimą; paėmus šiame punkte nurodytus dokumentus ir (arba) daiktus, veiklos vykdytojui pateikiamas motyvuotas rinkos priežiūros institucijos sprendimas dėl jų poėmio ir paimtų dokumentų ir (arba) daiktų apyrašas;

8) susipažinti su Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 18 straipsnio 1 dalyje nurodytais dokumentais, kurie 10 metų po didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemos pateikimo rinkai arba pradėjimo naudoti dienos saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka, kai Lietuvos Respublikos teritorijoje įsisteigęs tiekėjas arba jo įgaliotasis atstovas bankrutuoja arba nutraukia savo veiklą nepasibaigus šiame punkte nurodytam laikotarpiui;

9) taikyti poveikio priemonės, kurios apima privalomus nurodymus dėl Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymosi ir sankcijas už padarytus pažeidimus, vadovaujantis Reglamentu [\(ES\) 2024/1689](#), šiuo įstatymu ir (arba) kitais jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, jeigu jie neprieštarauja Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio nuostatomis ir juose nustatyti terminai neviršija šiame įstatyme nustatytų maksimalių terminų;

10) teikti rekomendacijas dėl Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymosi;

11) pasitelkti ekspertus ir (arba) sudaryti darbo grupes Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymosi ekspertizei ar tyrimams atlikti, taip pat galimiems pažeidimams nagrinėti ir kitiems klausimams spręsti;

12) kreiptis į Ryšių reguliavimo tarnybą ir gauti joms reikalingas konsultacijas ir kitą metodinę ir (arba) ekspertinę pagalbą dėl Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#) ir šiame įstatyme nustatytų rinkos priežiūros funkcijų atlikimo;

13) nustatyti ir savo interneto svetainėse skelbti pagal šiame įstatyme nurodytą kompetenciją atliekamos rinkos priežiūros veiklos prioritetus;

14) pagal savo vidaus taisykles savo interneto svetainėse skelbti sprendimus, priimtus atlikus patikrinimą, išnagrinėjus skundą dėl galimų pažeidimų (toliau – skundas) ir (arba) atlikus tyrimą, nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, profesinės, komercinės paslapties, kitos įstatymų saugomą paslaptį sudarančios ar kitos įstatymų saugomos informacijos apsaugos reikalavimų;

15) kitas teises, nustatytas Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#), Reglamente [\(ES\) 2019/1020](#), šiame įstatyme ir kituose rinkos priežiūros institucijų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Rinkos priežiūros institucijos motyvuotas prašymas išduoti šio straipsnio 3 dalies 5 punkte nurodytą leidimą patekti į veiklos vykdytojo naudojamas patalpas, teritoriją ar transporto priemonės (toliau šioje dalyje – prašymas) pateikiamas pirmosios instancijos administraciniam teismui. Prašyme turi būti nurodyti fizinio asmens vardas, pavardė arba juridinio asmens pavadinimas, kodas, planuojamų tikrinti patalpų, teritorijos adresas ar transporto priemonių duomenys, įtariamo pažeidimo pobūdis, numatomi atlikti veiksmai ir poreikio juos atlikti pagrindimas. Pirmosios instancijos administracinis teismas, išnagrinėjęs prašymą, priima motyvuotą nutartį prašymą patenkinti arba atmesti. Prašymas turi būti išnagrinėtas ir nutartis priimta ne vėliau kaip per 72 valandas nuo prašymo pateikimo momento. Jeigu rinkos priežiūros institucija nesutinka su pirmosios instancijos administracinio teismo nutartimi atmesti prašymą, ji turi teisę per 5 darbo dienas nuo šios nutarties priėmimo dienos apskųsti ją Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas turi išnagrinėti skundą dėl pirmosios instancijos administracinio teismo nutarties ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.

5. Ryšių reguliavimo tarnyba:

1) pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 70 straipsnio 2 dalį atlieka bendrojo kontaktinio punkto funkcijas:

a) bendradarbiaudama su kitomis šiame įstatyme nurodytomis rinkos priežiūros institucijomis, koordinuoja Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymosi užtikrinimą;

b) koordinuoja kitų šiame įstatyme nurodytų rinkos priežiūros institucijų veiklą, teikia joms konsultacijas ir kitą metodinę pagalbą dėl Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#) ir šiame įstatyme nustatytų rinkos priežiūros funkcijų atlikimo;

c) šiame įstatyme nurodytoms rinkos priežiūros institucijoms nagrinėjant skundus ir (arba) atliekant tyrimus, koordinuoja ekspertinės pagalbos suteikimą;

d) renka iš kitų šiame įstatyme nurodytų rinkos priežiūros institucijų informaciją apie Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinimą ir teikia ją Europos Komisijai, vadovaudamasi Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) ir šios dalies 3 punkto nuostatomis;

2) prižiūri Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 50 straipsnio reikalavimų laikymąsi;

3) teikia Europos Komisijai informaciją, nurodytą Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 11 dalyje.

11 straipsnis. Pagrindines teises ginančios valstybės institucijos ir įstaigos bei jų kompetencija

1. Pagal Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 77 straipsnio 1 dalį už pagrindinių teisių apsaugą pagal ES teisės aktus, kai naudojamos Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) III priede nurodytos didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemos, (toliau – pagrindines teises ginančios valstybės institucijos ir įstaigos) yra atsakingos šios valstybės institucijos ir įstaigos:

- 1) Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba;
- 2) Lietuvos radijo ir televizijos komisija;
- 3) Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba;
- 4) Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaiga;
- 5) Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga;
- 6) Lietuvos Respublikos Vyriausioji rinkimų komisija;
- 7) Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pagrindines teises ginančios valstybės institucijos ir įstaigos:

1) turi Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 77 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatytus įgaliojimus;

2) priskirtose veiklos srityse atlikdamos ar atlikusios tyrimus pagal gautus skundus, turi teisę priimti sprendimą persiųsti skundą ar jo dalį dėl galimų pažeidimų nagrinėti atitinkamai rinkos priežiūros institucijai;

3) pagal joms priskirtas veiklos sritis teikia išvadas ir konsultacijas kitoms šiame įstatyme nurodytoms Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms dėl pagrindinių teisių apsaugos, įgyvendindamos Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) nuostatas;

4) atlieka šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytas funkcijas.

3. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytos išvados teikiamos per prašyme nurodytą arba su prašančia valstybės institucija ir įstaiga suderintą terminą, atsižvelgiant į klausimo sudėtingumą ir skubą, kuris, jei nesusitariama kitaip, negali būti trumpesnis nei 20 darbo dienų nuo visos reikalingos informacijos gavimo dienos. Kai išvadai parengti būtina papildoma informacija, išvados teikimo terminas skaičiuojamas nuo visos reikalingos informacijos gavimo dienos. Išvados teikimo laikotarpis įskaitomas į skundų nagrinėjimo ir tyrimų atlikimo terminų sustabdymo laikotarpį, kaip tai nustatyta šio įstatymo 18 straipsnio 4 dalies 2 punkte.

4. Šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta išvada ar kita pagrindines teises ginančių valstybės institucijų ir įstaigų pateikta informacija apie galimus pažeidimus gali būti laikoma pagrindu pradėti tyrimą šio įstatymo IV skyriuje nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Apribotos bandomosios dirbtinio intelekto reglamentavimo aplinkos sukūrimas ir veikimas

1. Apribotą bandomąją dirbtinio intelekto reglamentavimo aplinką sukuria valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinanti institucija, bendradarbiaudama su Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra, kiek tai susiję su valstybės informacinių išteklių valdymu.

2. Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 57 straipsnyje nustatytas kompetentingos institucijos funkcijas atlieka valstybės technologijų ir inovacijų politiką įgyvendinanti institucija.

3. Apribotos bandomosios dirbtinio intelekto reglamentavimo aplinkos veiklas pagal joms priskirtas veiklos sritis taip pat vykdo:

1) Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra, kiek tai susiję su šio įstatymo 6 straipsnyje ir kituose jį veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų funkcijų atlikimu;

2) Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, kiek tai susiję su Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 57 straipsnio 10 dalyje nustatytų įgaliojimų ir šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytų funkcijų atlikimu;

3) Valstybės duomenų agentūra, kiek tai susiję su šio įstatymo 8 straipsnyje ir kituose jį veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų funkcijų atlikimu;

4) Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos, kiek tai susiję su šio įstatymo 9 straipsnyje ir kituose jį veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų funkcijų atlikimu;

5) šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodytos rinkos priežiūros institucijos, kiek tai susiję su šio įstatymo 10 straipsnio 2 dalyje nustatytų funkcijų atlikimu;

6) šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodytos pagrindinės teisės ginančios valstybės institucijos ir įstaigos, kiek tai susiję su Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 77 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatytų įgaliojimų ir kituose jį veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų funkcijų atlikimu.

III SKYRIUS SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

13 straipsnis. Skundų nagrinėjimo tvarka

Rinkos priežiūros institucija skundus nagrinėja rašytinės procedūros tvarka, vadovaudamasi Reglamentu [\(ES\) 2024/1689](#), šiuo įstatymu ir (arba) kitais jos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, jeigu juose nustatyti skundų nagrinėjimo terminai neviršija šiame skyriuje nustatytų maksimalių terminų.

14 straipsnis. Skundų pateikimas

1. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, taip pat kita organizacija, turinti pagrindo manyti, kad buvo pažeistos Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) nuostatos, turi teisę rinkos priežiūros institucijai pateikti skundą (toliau – pareiškėjas).

2. Rašytinis skundas gali būti pateiktas elektroninėmis priemonėmis, atsiųstas paštu arba pateiktas tiesiogiai, atvykus į rinkos priežiūros instituciją. Elektroninėmis priemonėmis pateiktas skundas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kuriomis užtikrinamas teksto vientisumas ir nepakeičiamumas.

3. Skunde turi būti nurodyta:

- 1) rinkos priežiūros institucija, kuriai pateikiamas skundas;
 - 2) skundo surašymo data;
 - 3) pareiškėjo ir jo atstovo, jeigu jis yra, duomenys:
- a) fizinio asmens vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys;

- b) juridinio asmens pavadinimas, kodas ir kontaktiniai duomenys;
 - 4) skundžiamo veiklos vykdytojo:
 - a) fizinio asmens vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys, jeigu jie žinomi;
 - b) juridinio asmens pavadinimas ir kontaktiniai duomenys, jeigu jie žinomi;
 - 5) skundžiamų veiksmų (neveikimo) aprašymas, jų padarymo laikas ir faktinės aplinkybės;
 - 6) pareiškėjo ar jo atstovo, jeigu jis yra, parašas.
4. Kartu su skundu turi būti pateikti visi pareiškėjo turimi dokumentai ir kita informacija, pagrindžiantys skunde išdėstytas faktines aplinkybes.
5. Prie skundo, kurį pateikia pareiškėjo atstovas, turi būti pridėtas šio atstovo įgaliojimus patvirtinantis dokumentas.

15 straipsnis. Rinkos priežiūros institucijos veiksmai, gavus skundą

1. Rinkos priežiūros institucija, gavusi skundą ir nustačiusi, kad skundas neatitinka šio įstatymo 14 straipsnio reikalavimų, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo skundo gavimo rinkos priežiūros institucijoje dienos apie tai raštu informuoja pareiškėją ir nustato ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą trūkumams pašalinti. Pareiškėjui per rinkos priežiūros institucijos nustatytą terminą pašalinus visus skundo trūkumus, visų trūkumų pašalinimo diena yra laikoma skundo gavimo diena. Pareiškėjui per rinkos priežiūros institucijos nustatytą terminą visų skundo trūkumų nepašalinus, rinkos priežiūros institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo termino trūkumams pašalinti pabaigos raštu informuoja pareiškėją apie atsisakymą priimti skundą nagrinėti.

2. Jei skundo ar jo dalies nagrinėjimas priskirtas kitos rinkos priežiūros institucijos kompetencijai, skundą gavusi rinkos priežiūros institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos perduoda šį skundą ar jo dalį su visais pateiktais dokumentais nagrinėti atitinkamai kitai pagal kompetenciją rinkos priežiūros institucijai ir apie tai raštu informuoja pareiškėją. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus veiksmus rinkos priežiūros institucija atlieka jos kompetencijai priskirto nagrinėti skundo ar jo dalies atžvilgiu.

3. Rinkos priežiūros institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio įstatymo 14 straipsnio reikalavimus atitinkančio skundo gavimo dienos raštu informuoja pareiškėją, kad:

- 1) skundas ar jo dalis yra priimta nagrinėti;
- 2) skundą ar jo dalį atsisakyta nagrinėti.

4. Rinkos priežiūros institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodyto pranešimo išsiuntimo dienos, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytą atvejį, raštu informuoja veiklos vykdytoją, dėl kurio veiksmų ar neveikimo pateiktas skundas, (toliau – skundžiamas veiklos vykdytojas) apie gautą skundą ir pareikalauja per rinkos priežiūros institucijos nustatytą ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų terminą raštu pateikti išsamius paaiškinimus, juos pagrindžiančius dokumentus ir kitą informaciją dėl skunde išdėstytų faktinių aplinkybių.

5. Jeigu, rinkos priežiūros institucijos vertinimu, yra pagrįsta grėsmė, kad skundo faktinių aplinkybių atskleidimas skundžiamam veiklos vykdytojui gali pakenkti skundo nagrinėjimo eigai, šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka skundžiamas veiklos vykdytojas raštu informuojamas tik tada, kai tokia grėsmė išnyksta.

6. Rinkos priežiūros institucija atsisako nagrinėti skundą ar jo dalį, jeigu:

- 1) skunde ar jo dalyje nurodytų aplinkybių nagrinėjimas nėra priskirtas nė vienos rinkos priežiūros institucijos veiklos sričiai;
- 2) skundas ar jo dalis tuo pačiu klausimu jau buvo išnagrinėtas rinkos priežiūros institucijos ir skunde nėra pateikta naujų faktinių aplinkybių;

3) dėl skundo ar jo dalies tuo pačiu klausimu yra pradėtas rinkos priežiūros institucijos tyrimas šio įstatymo IV skyriuje nustatyta tvarka;

4) skundas ar jo dalis tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas Lietuvos Respublikos arba kitos valstybės narės teisme;

5) skundas ar jo dalis tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas kitos Lietuvos Respublikos rinkos priežiūros institucijos arba kitos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos;

6) skundas grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiomis faktinėmis aplinkybėmis, jo tekstas yra neįskaitomas ar skundo turinys nesuprantamas;

7) nuo skunde ar jo dalyje nurodyto galimo pažeidimo padarymo iki skundo pateikimo rinkos priežiūros institucijai dienos praėjo daugiau kaip 2 metai.

7. Rinkos priežiūros institucija, priėmusi nagrinėti skundą ar jo dalį, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas apie tai informuoja Ryšių reguliavimo tarnybą, išskyrus atvejus, kai skundą ar jo dalį priima nagrinėti pati Ryšių reguliavimo tarnyba.

16 straipsnis. Papildomų dokumentų ir (arba) informacijos reikalavimas iš pareiškėjo

Rinkos priežiūros institucija, nagrinėdama skundą, turi teisę motyvuotai pareikalauti, kad pareiškėjas pateiktų papildomus dokumentus ir (arba) informaciją, reikalingus skundai ar jo daliai nagrinėti. Tokiu atveju turi būti nurodomos papildomų dokumentų ir (arba) informacijos nepateikimo pasekmės. Pareiškėjas privalo šiuos dokumentus ir (arba) informaciją pateikti per rinkos priežiūros institucijos nustatytą ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų terminą.

17 straipsnis. Skundo nagrinėjimo nutraukimas

1. Rinkos priežiūros institucija nutraukia skundo ar jo dalies nagrinėjimą, jeigu nagrinėjant skundą ar jo dalį:

1) paaiškėja, kad yra šio įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje nurodytas pagrindas atsisakyti nagrinėti skundą ar jo dalį;

2) pareiškėjas, nesant objektyvių nuo pareiškėjo valios nepriklausančių aplinkybių, per rinkos priežiūros institucijos pagal šio įstatymo 16 straipsnį nustatytą terminą nepateikia papildomų dokumentų ir (arba) informacijos, be kurių neįmanoma išnagrinėti skundo ar jo dalies;

3) paaiškėja, kad skundo ar jo dalies negalima išnagrinėti dėl informacijos trūkumo ar kitų objektyvių aplinkybių;

4) gaunamas pareiškėjo prašymas nenagrinėti skundo ar jo dalies;

5) paaiškėja, kad pasibaigė skundą pateikęs juridinis asmuo ar kita organizacija arba mirė skundą pateikęs fizinis asmuo.

2. Rinkos priežiūros institucija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo nutraukti skundo ar jo dalies nagrinėjimą priėmimo dienos apie tai raštu informuoja pareiškėją ir skundžiamą veiklos vykdytoją. Skundžiamas veiklos vykdytojas apie skundo ar jo dalies nagrinėjimo nutraukimą informuojamas tik tuo atveju, jeigu rinkos priežiūros institucija šio įstatymo 15 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka buvo raštu informavusi skundžiamą veiklos vykdytoją.

18 straipsnis. Skundo nagrinėjimo terminai ir pareiškėjo informavimas

1. Priimtas skundas ar jo dalis turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo skundo gavimo rinkos priežiūros institucijoje dienos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas terminas dėl skunde ar jo dalyje nurodytų skundo ar jo

dalies nagrinėjimo metu paaiškėjusių faktinių aplinkybių sudėtingumo, informacijos apimtys, skundžiamo veiklos vykdytojo ir (arba) kitų su skundo nagrinėjimu susijusių asmenų nebendradarbiavimo ir (arba) rinkos priežiūros institucijos reikalavimų nevykdymo, skundžiamų veiksmų tęstinio pobūdžio arba dėl kitų objektyvių priežasčių rinkos priežiūros institucijos motyvuotu sprendimu gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 2 mėnesiams. Bendras skundo ar jo dalies nagrinėjimo terminas negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo skundo gavimo rinkos priežiūros institucijoje dienos. Rinkos priežiūros institucija skundą ar jo dalį turi išnagrinėti per trumpiausią įmanomą laiką.

3. Rinkos priežiūros institucija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas apie skundo ar jo dalies nagrinėjimo termino pratęsimą ir jo priežastis raštu praneša pareiškėjui.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų terminų skaičiavimas sustabdomas:

1) jeigu rinkos priežiūros institucija dėl padaryto pažeidimo pradeda sankcijų skyrimo procedūrą – iki sprendimo dėl sankcijos skyrimo priėmimo dienos;

2) kol gaunama ekspertų, pagrindines teises ginančios valstybės institucijos ir įstaigos ar kitos šiame įstatyme nurodytos Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinančios valstybės institucijos ar įstaigos ir (arba) kitos ES ar valstybės narės institucijos išvada ir (arba) nuomonė, būtina skundai ar jo daliai išnagrinėti ir galimam pažeidimui tinkamai įvertinti;

3) tuo laikotarpiu, kai nagrinėjant skundą vykdomas bendradarbiavimas ar derinimas su kitų valstybių narių rinkos priežiūros institucijomis, ES institucijomis ar Europos dirbtinio intelekto tarnyba pagal atitinkamas jų nustatytas procedūras.

19 straipsnis. Rinkos priežiūros institucijos sprendimai, išnagrinėjus skundą

1. Rinkos priežiūros institucija, išnagrinėjusi skundą ar jo dalį, priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) pripažinti skundą ar jo dalį pagrįstu;
- 2) atmesti skundą ar jo dalį kaip nepagrįstą.

2. Kai skundas ar jo dalis pripažįstamas pagrįstu, rinkos priežiūros institucija turi teisę skundžiamam veiklos vykdytojui taikyti šias poveikio priemones:

1) teikti privalomus nurodymus dėl Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) reikalavimų laikymosi, įskaitant nurodymus dėl taisomųjų veiksmų, nurodytų Reglamento [\(ES\) 2019/1020](#) 16 straipsnyje, įgyvendinimo;

2) skirti sankcijas.

3. Rinkos priežiūros institucija apie priimtą sprendimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja pareiškėją ir skundžiamą veiklos vykdytoją. Jeigu dėl skundo ar jo dalies nagrinėjimo metu nustatyto pažeidimo šio įstatymo V skyriuje nustatyta tvarka pradedama sankcijų skyrimo procedūra, pareiškėjas ir skundžiamas veiklos vykdytojas apie priimtą sprendimą informuojami šio įstatymo 28 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka.

4. Rinkos priežiūros institucija, išnagrinėjusi skundą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos informuoja Ryšių reguliavimo tarnybą apie priimtą sprendimą, jeigu sprendimą dėl skundo priimanti rinkos priežiūros institucija nėra pati Ryšių reguliavimo tarnyba.

IV SKYRIUS TYRIMŲ ATLIKIMAS

20 straipsnis. Tyrimas ir jo atlikimo tvarka

1. Rinkos priežiūros institucija turi teisę pradėti tyrimą:

- 1) savo iniciatyva;
 - 2) remdamasi dirbtinio intelekto sistemų naudotojų, valstybės institucijų ir įstaigų, kitų valstybių narių rinkos priežiūros institucijų, notifikuotųjų įstaigų, Europos Komisijos, tarptautinių organizacijų, nevyriausybinų organizacijų, kitų asmenų pateikta ar iš kitų šaltinių gauta informacija dėl galimo pažeidimo;
 - 3) kartu su kitų valstybių narių rinkos priežiūros institucijomis ir (arba) Europos dirbtinio intelekto tarnyba.
2. Rinkos priežiūros institucija raštu informuoja veiklos vykdytoją, įtariamą pažeidimu, (toliau – tikrinamas veiklos vykdytojas) apie jo atžvilgiu pradėtą tyrimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo atlikti tyrimą priėmimo dienos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nurodytą atvejį. Tikrinamas veiklos vykdytojas turi teisę per rinkos priežiūros institucijos nustatytą ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos terminą raštu pateikti savo paaiškinimus dėl įtariamo pažeidimo ir kitą informaciją, kuri yra reikšminga tyrimą atliekančiai rinkos priežiūros institucijai.
3. Jeigu, rinkos priežiūros institucijos vertinimu, yra pagrįsta grėsmė, kad tyrimo pradėjimo fakto atskleidimas tikrinamam veiklos vykdytojui gali pakenkti tyrimo eigai, šio straipsnio 2 dalyje nurodytas pranešimas tikrinamam veiklos vykdytojui išsiunčiamas tik tada, kai tokia grėsmė išnyksta.
4. Rinkos priežiūros institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo atlikti tyrimą priėmimo dienos apie tai informuoja Ryšių reguliavimo tarnybą, išskyrus atvejus, kai sprendimą priima pati Ryšių reguliavimo tarnyba.

21 straipsnis. Tyrimo atlikimo terminai ir tikrinamo veiklos vykdytojo informavimas

1. Tyrimas turi būti atliktas ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo sprendimo atlikti šį tyrimą priėmimo dienos.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto termino pratęsimui ir skaičiavimo sustabdymui *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 18 straipsnio 2 ir 4 dalys.
3. Rinkos priežiūros institucija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti tyrimo atlikimo terminą priėmimo dienos apie tai raštu informuoja tikrinamą veiklos vykdytoją.

22 straipsnis. Rinkos priežiūros institucijos sprendimai, atlikus tyrimą

1. Rinkos priežiūros institucija, atlikusi tyrimą, nusprendžia ir apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja tikrinamą veiklos vykdytoją, kad:
 - 1) pažeidimų nenustatyta;
 - 2) nustatyta pažeidimų.
2. Rinkos priežiūros institucijai atlikus tyrimą ir nustatius pažeidimų, *mutatis mutandis* taikoma šio įstatymo 19 straipsnio 2 dalis.
3. Rinkos priežiūros institucija, atlikusi tyrimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos informuoja Ryšių reguliavimo tarnybą apie atliktą tyrimą ir dėl jo priimtą sprendimą, jeigu sprendimą dėl atlikto tyrimo priimanti rinkos priežiūros institucija nėra pati Ryšių reguliavimo tarnyba.

V SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ UŽ PADARYTUS PAŽEIDIMUS

23 straipsnis. Sankcijų skyrimo bendrosios nuostatos

1. Rinkos priežiūros institucija skiria sankcijas pažeidimą padariusiems veiklos vykdytojams

už:

- 1) Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus pažeidimus;
 - 2) rinkos priežiūros institucijos pagal Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) ir šį įstatymą priimtų sprendimų, įskaitant privalomus nurodymus, nevykdymą ar netinkamą vykdymą;
 - 3) Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 5 dalyje nurodytus pažeidimus, informacijos, reikalingos Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#) ir šiame įstatyme nustatytoms rinkos priežiūros institucijos funkcijoms atlikti, nepateikimą, trukdymą rinkos priežiūros institucijai atlikti Reglamente [\(ES\) 2024/1689](#) ir šiame įstatyme nustatytas funkcijas.
2. Rinkos priežiūros institucijos sprendimas dėl sankcijų skyrimo gali būti priimtas ne vėliau kaip per 5 metus nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto pažeidimo padarymo dienos, o kai padarytas pažeidimas yra trunkamasis, – nuo jo paaikšėjimo dienos.

24 straipsnis. Sankcijų rūšys

1. Rinkos priežiūros institucija už pažeidimą gali skirti šias sankcijas: baudą arba įspėjimą.
2. Už šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus pažeidimus veiklos vykdytojai skiriama bauda, neviršijanti Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyto maksimalaus už konkretų pažeidimą galimos skirti baudos dydžio.
3. Už šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytus pažeidimus veiklos vykdytojai skiriama bauda, neviršijanti Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 5 dalyje nustatyto maksimalaus galimos skirti baudos dydžio.
4. Jeigu pažeidimą padariusiam veiklos vykdytojui taikoma Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 6 dalis, jam skiriamos baudos dydis negali viršyti Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 6 dalyje nustatyto maksimalaus baudos dydžio.
5. Rinkos priežiūros institucija, nustačiusi, kad padarytas pažeidimas yra mažareikšmis, tai yra veiklos vykdytojas nesukėlė esminės žalos kitų asmenų interesams, nutraukė pažeidimą, pašalino pažeidimo pasekmes, o teisės aktų reikalavimų laikymasis, atsižvelgiant į pažeidimo faktines aplinkybes ir vadovaujantis teisingumo bei protingumo principais, gali būti užtikrintas ne skiriant baudą, bet kitais būdais ir (arba) priemonėmis, skiria pažeidimą padariusiam veiklos vykdytojui įspėjimą.

25 straipsnis. Valstybės institucijoms ir įstaigoms skiriamos sankcijos

1. Valstybės institucijai ar įstaigai, pažeidusiai Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 3 dalį, rinkos priežiūros institucija skiria iki 1 procento valstybės institucijos ar įstaigos einamųjų metų biudžeto ir kitų praėjusiais metais gautų bendrųjų metinių pajamų dydžio baudą, bet ne didesnę negu šešiasdešimt tūkstančių eurų.
2. Valstybės institucijai ar įstaigai, pažeidusiai Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 4 dalį, rinkos priežiūros institucija skiria iki 0,5 procento valstybės institucijos ar įstaigos einamųjų metų biudžeto ir kitų praėjusiais metais gautų bendrųjų metinių pajamų dydžio baudą, bet ne didesnę negu trisdešimt tūkstančių eurų.
3. Valstybės institucijai ar įstaigai, pažeidusiai Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 5 dalį, rinkos priežiūros institucija skiria iki 0,1 procento valstybės institucijos ar įstaigos einamųjų metų biudžeto ir kitų praėjusiais metais gautų bendrųjų metinių pajamų dydžio baudą, bet ne didesnę negu šeši tūkstančiai eurų.
4. Valstybės institucijai ar įstaigai, kuri vykdo ūkinę komercinę veiklą, pažeidusiai Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 3, 4 ir (ar) 5 dalį, rinkos priežiūros institucija skiria baudą,

neviršijančią Reglamento (ES) 2024/1689 99 straipsnio 3–5 dalyse nustatyto maksimalaus už konkretų pažeidimą galimos skirti baudos dydžio.

5. Rinkos priežiūros institucija, skirdama sankcijas pažeidimą padariusioms valstybės institucijoms ir įstaigoms, *mutatis mutandis* taiko šio įstatymo 26–29 straipsnių nuostatas.

26 straipsnis. Sankcijų taikymas

1. Priimdama sprendimą dėl sankcijų skyrimo, rinkos priežiūros institucija, parinkdama konkrečią poveikio priemonę (priemones) ir (arba) nustatydamą skiriamos baudos dydį, atsižvelgia į Reglamento (ES) 2024/1689 99 straipsnio 7 dalyje ir šio straipsnio 2–4 dalyse nurodytas aplinkybes.

2. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pažeidimą padaręs veiklos vykdytojas:

1) savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms ir (arba) atlygino padarytus nuostolius;

2) savo noru ėmėsi veiksmų padarytai žalai pašalinti ir (arba) jai sumažinti;

3) savo valia nutraukė pažeidimą;

4) padėjo rinkos priežiūros institucijai išaiškinti pažeidimo aplinkybes ir (arba) kitaip bendradarbiavo su rinkos priežiūros institucija.

3. Rinkos priežiūros institucija turi teisę atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis pripažinti ir kitas šio straipsnio 2 dalyje nenurodytas aplinkybes.

4. Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad pažeidimą padaręs veiklos vykdytojas:

1) kliudė atlikti pažeidimo tyrimą;

2) slėpė padarytą pažeidimą;

3) pažeidimą padarė tyčia;

4) tęsė pažeidimą, nepaisydamas rinkos priežiūros institucijos nurodymo nutraukti pažeidimą;

5) pažeidimą padarė pakartotinai, nepraėjus 2 metams nuo rinkos priežiūros institucijos sprendimo dėl ankstesnio tokio paties šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nurodyto pažeidimo įsigaliojimo dienos.

27 straipsnis. Baudos dydžio nustatymas

1. Kai rinkos priežiūros institucija ketina skirti baudą, konkretus skiriamos baudos dydis nustatomas dviem etapais, atsižvelgiant į bazinį baudos dydį ir šio įstatymo 26 straipsnyje nustatytas aplinkybes.

2. Pirmuoju etapu nustatomas bazinis baudos dydis, kuris apskaičiuojamas šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta tvarka nustatant pradinį baudos dydį ir jį pakoreguojant, remiantis šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka.

3. Nustatytas pažeidimas, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, vertinamą pagal pažeidimo pobūdį, mastą ir pasekmes, bei pažeidimo trukmę, laikomas:

1) lengvu;

2) vidutiniu;

3) sunkiu.

4. Pradinis baudos dydis yra:

1) už lengvą pažeidimą – 5 procentai maksimalaus baudos dydžio, nurodyto šio įstatymo 24 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 25 straipsnio 1–4 dalyse;

2) už vidutinį pažeidimą – 15 procentų maksimalaus baudos dydžio, nurodyto šio įstatymo 24 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 25 straipsnio 1–4 dalyse;

3) už sunkų pažeidimą – 60 procentų maksimalaus baudos dydžio, nurodyto šio įstatymo 24 straipsnio 2 ir 3 dalyse ir 25 straipsnio 1–4 dalyse.

5. Rinkos priežiūros institucija, nustačiusi pradinį baudos dydį, jį koreguoja, atsižvelgdama į pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo praėjusių finansinių metų veiklos pajamas pagal finansines ataskaitas, įskaitant konsoliduotąsias finansines ataskaitas, kai jos rengiamos, sudarytas Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka:

1) jei šios veiklos pajamos neviršija 2 mln. eurų, bazinis baudos dydis sudaro 0,3 proc. pradinio baudos dydžio;

2) jei šios veiklos pajamos siekia 2 000 001–10 000 000 eurų, bazinis baudos dydis sudaro 1,15 proc. pradinio baudos dydžio;

3) jei šios veiklos pajamos siekia 10 000 001–50 000 000 eurų, bazinis baudos dydis sudaro 5,75 proc. pradinio baudos dydžio;

4) jei šios veiklos pajamos siekia 50 000 001–100 000 000 eurų, bazinis baudos dydis sudaro 14 proc. pradinio baudos dydžio;

5) jei šios veiklos pajamos siekia 100 000 001–250 000 000 eurų, bazinis baudos dydis sudaro 32,5 proc. pradinio baudos dydžio;

6) jei šios veiklos pajamos siekia 250 000 001–500 000 000 eurų, bazinis baudos dydis sudaro 70 proc. pradinio baudos dydžio;

7) jei šios veiklos pajamos viršija 500 mln. eurų, bazinis baudos dydis yra lygus pradiniam baudos dydžiui.

6. Antruoju etapu bazinis baudos dydis, jeigu yra pagrindas, mažinamas arba didinamas atsižvelgiant į šio įstatymo 26 straipsnio 2–4 dalyse nurodytas atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes ir Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 99 straipsnio 7 dalyje nurodytas aplinkybes, gerinančias ar bloginančias pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį (toliau atskirai – kitos pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį gerinančios aplinkybės arba kitos pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį bloginančios aplinkybės).

7. Jeigu nustatomos tik atsakomybę lengvinančios aplinkybės ir (arba) kitos pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį gerinančios aplinkybės, bazinis baudos dydis yra mažinamas šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka.

8. Jeigu nustatomos tik atsakomybę sunkinančios aplinkybės ir (arba) kitos pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį bloginančios aplinkybės, bazinis baudos dydis yra didinamas šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka.

9. Jeigu yra nustatoma tiek atsakomybę lengvinančių aplinkybių ir (arba) kitų pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį gerinančių aplinkybių, tiek atsakomybę sunkinančių aplinkybių ir (arba) kitų pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį bloginančių aplinkybių, bazinis baudos dydis šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka mažinamas arba didinamas atsižvelgiant į šių aplinkybių skaičių ir reikšmingumą.

10. Atsižvelgiant į atsakomybę lengvinančių, sunkinančių ir kitų pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį gerinančių arba bloginančių aplinkybių skaičių ir reikšmingumą, iš bazinio baudos dydžio atimama arba prie jo pridedama iki 50 procentų bazinio baudos dydžio suma.

28 straipsnis. Sankcijų skyrimo tvarka

1. Rinkos priežiūros institucija pažeidimą padariusiam veiklos vykdytojui raštu pateikia

dokumentą, kuriame išdėstytas motyvuotas pasiūlymas skirti bet kurią šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje nurodytą sankciją. Pažeidimą padaręs veiklos vykdytojas turi teisę per rinkos priežiūros institucijos nustatytą ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų nuo šioje dalyje nurodyto dokumento gavimo dienos terminą raštu pateikti savo paaiškinimus dėl pasiūlymo skirti sankciją ir kitą informaciją, kuri yra reikšminga rinkos priežiūros institucijai priimant sprendimą dėl sankcijos skyrimo. Paaiškinimų ir kitos informacijos nepateikimas per šioje dalyje nurodytą terminą rinkos priežiūros institucijai netrukdo priimti sprendimo dėl sankcijos skyrimo.

2. Rinkos priežiūros institucija bylą dėl sankcijos skyrimo (toliau – byla) paprastai nagrinėja rašytinės procedūros tvarka pagal pateiktus paaiškinimus ir kitą savo turimą medžiagą. Bylą nagrinėjant rašytinės procedūros tvarka, rinkos priežiūros institucija raštu informuoja pažeidimą padariusį veiklos vykdytoją apie bylos nagrinėjimo datą ir laiką, tačiau pažeidimą padaręs veiklos vykdytojas ir pareiškėjas, jeigu toks yra, į posėdį nėra kviečiami. Posėdis dėl bylos nagrinėjimo turi būti surengtas per 20 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų paaiškinimų ir kitos informacijos gavimo dienos.

3. Byla gali būti nagrinėjama žodinės procedūros tvarka, jeigu rinkos priežiūros institucija pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo prašymu arba savo iniciatyva dėl aplinkybių sudėtingumo ar kitų svarbių aplinkybių nusprendžia bylą nagrinėti žodinės procedūros tvarka, nes būtina išklausti žodinį pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo paaiškinimą, arba jeigu byla gali būti geriau išnagrinėta žodinės procedūros tvarka. Nagrinėjant bylą žodinės procedūros tvarka, pažeidimą padariusiam veiklos vykdytojui, pareiškėjui, jeigu toks yra, ir kitiems asmenims, kurių dalyvavimas būtinas bylai tinkamai išnagrinėti, apie posėdžio, kuriame nagrinėjama byla, datą, laiką ir vietą arba būdą (kai naudojamos informacinės ir ryšių technologijos) turi būti raštu pranešta ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų iki posėdžio dienos. Posėdis dėl bylos nagrinėjimo turi būti surengtas per 20 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų paaiškinimų ir kitos informacijos gavimo dienos. Šis terminas motyvuotu rinkos priežiūros institucijos sprendimu gali būti pratęstas dėl bylos nagrinėjimo metu paaiškėjusių faktinių aplinkybių sudėtingumo, poreikio gauti papildomų duomenų, paaiškinimų ar kitos informacijos arba dėl kitų objektyvių priežasčių ne ilgiau kaip 10 darbo dienų.

4. Pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo ar jo atstovo nedalyvavimas žodiniame bylos nagrinėjime netrukdo nagrinėti bylą, jeigu pažeidimą padariusiam veiklos vykdytojui apie posėdį dėl bylos nagrinėjimo buvo pranešta šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka ir jis nėra pateikęs įrodymų, kad dėl svarbių priežasčių negali dalyvauti posėdyje.

5. Posėdžiai, kuriuose išklausomi pažeidimą padarę veiklos vykdytojai ir kiti asmenys, yra vieši. Rinkos priežiūros institucija savo iniciatyva arba pažeidimą padariusių veiklos vykdytojų arba kitų asmenų, kurių dalyvavimas būtinas bylai tinkamai išnagrinėti, prašymu posėdį gali paskelbti uždara, jeigu tai būtina, siekiant apsaugoti valstybės ar tarnybos paslaptis arba veiklos vykdytojų komercinės, profesinės paslaptis ar kitas įstatymų saugomas paslaptis arba užtikrinti neskelbtinų operatyvinių duomenų apsaugą ar asmens teises į privataus gyvenimo neliečiamumą ir (arba) asmens duomenų apsaugą.

6. Rinkos priežiūros institucijos sprendime dėl sankcijos skyrimo nurodoma:

- 1) sprendimo priėmimo data, vieta ir numeris;
- 2) duomenys apie pažeidimą padariusį veiklos vykdytoją, dėl kurio priimtas sprendimas (juridinio asmens pavadinimas, kodas, buveinės adresas arba fizinio asmens vardas ir pavardė);
- 3) sprendimo priėmimo teisinis pagrindas;
- 4) pažeidimas, jeigu jis nustatytas, ir jo aplinkybės;
- 5) surinkti įrodymai ir jų vertinimas;

6) pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo, dėl kurio priimtas sprendimas, ir kitų asmenų paaiškinimai (jeigu jie pateikti), jų vertinimas;

7) atsakomybę lengvinančios ir (arba) sunkinančios aplinkybės bei kitos pažeidimą padariusio veiklos vykdytojo padėtį gerinančios ir (arba) bloginančios aplinkybės;

8) priimtas sprendimas – skirti sankciją arba jos neskirti;

9) sprendimo apskundimo terminas ir tvarka.

7. Kai byla nagrinėjama rašytinės procedūros tvarka, rinkos priežiūros institucija sprendimą dėl sankcijos priima per 20 darbo dienų nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytame dokumente rinkos priežiūros institucijos nustatyto termino pabaigos. Jeigu byla nagrinėjama žodinės procedūros tvarka posėdyje, rinkos priežiūros institucija sprendimą dėl sankcijos skyrimo priima per 20 darbo dienų nuo posėdžio dienos. Šioje dalyje nurodyti sprendimo priėmimo terminai motyvuotu rinkos priežiūros institucijos sprendimu gali būti pratęsti dėl bylos nagrinėjimo metu paaiškėjusių faktinių aplinkybių sudėtingumo, poreikio gauti papildomų duomenų, paaiškinimų ar kitos informacijos arba dėl kitų objektyvių priežasčių ne ilgiau kaip 20 darbo dienų, jeigu rinkos priežiūros institucijos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nenustatyta kitaip.

8. Rinkos priežiūros institucijos sprendimas dėl sankcijos skyrimo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos išsiunčiamas pažeidimą padariusiam veiklos vykdytojui, dėl kurio šis sprendimas priimtas, ir pareiškėjui, jeigu toks yra.

9. Rinkos priežiūros institucija, priėmusi sprendimą dėl sankcijos skyrimo pažeidimą padariusiam veiklos vykdytojui, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos informuoja Ryšių reguliavimo tarnybą apie nustatytą pažeidimą ir dėl jo priimtą sprendimą, jeigu sprendimą dėl sankcijos skyrimo priimanti rinkos priežiūros institucija nėra pati Ryšių reguliavimo tarnyba.

10. Pažeidimai registruojami ir duomenys apie šiuos pažeidimus bei rinkos priežiūros institucijos sprendimai dėl sankcijų skyrimo tvarkomi Administracinių nusižengimų registro informacinėje sistemoje Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų registro įstatymo nustatyta tvarka.

29 straipsnis. Sprendimo dėl baudos skyrimo vykdymas

1. Pažeidimą padaręs veiklos vykdytojas privalo įvykdyti rinkos priežiūros institucijos sprendimą dėl baudos skyrimo ir sumokėti baudą į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šio sprendimo gavimo dienos. Apskūstas rinkos priežiūros institucijos sprendimas dėl baudos skyrimo turi būti įvykdytas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

2. Rinkos priežiūros institucijos sprendimas dėl baudos skyrimo yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30 straipsnis. Dokumentų saugojimas

Jei didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemos tiekėjas arba jo įgaliotasis atstovas bankrutuoja arba nutraukia savo veiklą nepasibaigus Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 19 straipsnio 1 dalyje nurodytam dokumentų saugojimo laikotarpiui, jis privalo užtikrinti Reglamento [\(ES\) 2024/1689](#) 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų saugojimą Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta

tvarka.

31 straipsnis. Sprendimų apskundimas

Šiame įstatyme nurodytų Reglamentą [\(ES\) 2024/1689](#) įgyvendinančių valstybės institucijų ir įstaigų – nacionalinių kompetentingų institucijų – sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

32 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2026 m. rugpjūčio 2 d.

33 straipsnis. Įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas

1. Ekonomikos ir inovacijų ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą turi būti įvertinta, ar šiame įstatyme įtvirtintas didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų rinkos priežiūros modelis buvo tinkamas ir efektyvus: ar buvo pasirinkti tinkami rinkos priežiūros institucijų paskyrimo principai, ar buvo paskirtos tinkamos rinkos priežiūros institucijos, ar funkcijų paskirstymas tarp rinkos priežiūros institucijų ir bendrojo kontaktinio punkto sudarė prielaidas efektyviai rinkos priežiūrai, kokį poveikį šiame įstatyme įtvirtintas didelės rizikos dirbtinio intelekto sistemų rinkos priežiūros modelis padarė verslo sąlygoms Lietuvoje.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 4 metai nuo 2026 m. rugpjūčio 2 d.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas per 9 mėnesius nuo *ex post* vertinimo laikotarpio pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos įstatymo
„Dėl Europos Sąjungos Dirbtinio
intelektto akto įgyvendinimo“
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas [\(ES\) 2024/1689](#), kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai [\(EB\) Nr. 300/2008](#), [\(ES\) Nr. 167/2013](#), [\(ES\) Nr. 168/2013](#), [\(ES\) 2018/858](#), [\(ES\) 2018/1139](#) ir [\(ES\) 2019/2144](#) ir direktyvos [2014/90/ES](#), [\(ES\) 2016/797](#) ir [\(ES\) 2020/1828](#), (Dirbtinio intelekto aktas).
